

مقایسه اثر کرایوتراپی داخل ضایعه با کورتیکواستروئید و ۵-فلورواوراسیل داخل ضایعه در درمان اسکارهای هیپرتروفیک و کلویید

خلاصه فارسی

مقدمه: کلویدها، اسکارهای فیروزی برآمده‌ای هستند که از حاشیه‌های زخم اولیه فراتر می‌روند و معمولاً پس از برداشت جراحی رهن عود می‌نمایند. اسکارهای هیپرتروفیک ضایعات مشابهی هستند با این تفاوت که به لبه‌های زخم محدود می‌شود و با گذشت زمان پسرفت می‌کند. هدف از مطالعه حاضر بررسی مقایسه‌ای روش کرایوتراپی داخل ضایعه‌ای با دو روش تزریق داخل ضایعه‌ای تریامسینولون، ۵-فلورواوراسیل بود.

مواد و روش‌ها: این مطالعه در بیماران با اسکار هیپرتروفیک و کلویید در بیمارستان سینا از مرداد ماه ۱۳۹۵ تا اردیبهشت ماه ۱۳۹۶ انجام شد. تعداد ۲۱ مورد در هر گروه توزیع شدند، در گروه اول درمان کرایوتراپی داخل ضایعه و در گروه دوم و سوم به ترتیب با تریامسینولون $0.2/1\text{ml/cm}^2$ و ۵-فلورواوراسیل $0.2/1\text{ml/cm}^2$ داخل ضایعه درمان شد. ابعاد اسکار (شامل: سطح، ارتفاع و حجم) قبل و بعد از شروع مطالعه اندازه‌گیری شد. درمان هر ۴ هفته و بسته به وجود بافت اسکار تا ۶ جلسه تکرار شد.

یافته‌ها: کاهش قابل توجه سطح، ارتفاع و حجم کلویید در روش کرایوتراپی نسبت به ۲ روش دیگر بعد جلسه اول مشاهده شد. در روش استروئید کاهش سطح، ارتفاع و حجم بعد جلسه ششم درمان به ترتیب $52/9$ ، $61/37$ و $78/06$ درصد و در روش 5FU به ترتیب $32/16$ ، $58/07$ ، $60/67$ درصد بود. همچنین نتایج نشان داد که از نظر سطح، ارتفاع و حجم بیماری بین دو روش استروئید و 5FU نیز در جلسه ششم اختلاف معنی‌داری وجود داشته و نتایج در گروه استروئید بهتر بوده است. عوارض در گروه استروئید شامل هیپوپپیگمانتاسیون دائم، تلانژکتازی، آتروفی و در گروه 5FU شامل، زخم سطحی، هیپوپپیگمانتاسیون، افزایش درد و در کرایوتراپی شامل هیپوپپیگمانتاسیون موقت بود.

نتیجه‌گیری: نتایج حاصل از مطالعه نشان داد کرایوتراپی موجب بهبود سریع‌تر کلویید می‌شود و همچنین عوارض آن نیز کمتر از سایر روش‌های درمانی می‌باشد.

کلید واژه‌ها: کلویید، کرایوتراپی، استروئید، ۵-فلورواوراسیل، اسکار هیپرتروفیک